

Lite brukt som kilder

Personer med innvandrerbakgrunn ble intervjuet i kun to prosent av artiklene i åtte av Norges største aviser i 2009.

Denne medieanalysen tar for seg den norske mediedekningen av personer med innvandrerbakgrunn i 2009. Analysen består av en kvantitativ og en kvalitativ del. Retrivel har gjennomført analysen på oppdrag fra IMDi, og den viser blant annet i hvilken grad personer med innvandrerbakgrunn kommer til orde i norske papiraviser, og hvordan innvandring og integrering blir omtalt. De viktigste funnene er:

- } Personer med innvandrerbakgrunn blir brukt som kilder eller intervjuobjekter i to prosent av artiklene i åtte av Norges største papiraviser.
- } I over halvparten av artiklene der personer med innvandrerbakgrunn intervjues eller omtales, framstilles de som «vanlige» borgere i samfunnet.
- } Artikler som handler om innvandring og integrering, har langt oftere problemfokus enn ressursfokus.
- } Leserinnlegg om innvandring og integrering er svært ofte spissformulerte, og handler i hovedsak om religion og diskriminering. Dette stoffet er oftere problemfokuset enn redaksjonelle artikler.

1. MASSIV MEDIEOMTALE

Tabellen til høyre viser antall medieoppslag om noen utvalgte temaer som berører innvandring og integrering i perioden 01.01.2009–20.12.2009. Her er det søkt i flere hundre norske medier – både papiraviser, nettaviser og etermedier.

Antallet viser hvor mange oppslag som omhandlet eller nevnte hvert enkelt tema. Nøytrale ord er knyttet til innvandring (f.eks. er det søkt etter ordet «mangfold» i kombinasjon med ord som innvandring, minoritet, flyktning, asylsøker). I alle søkene er det tatt høyde for ulike bøyninger av ord (f.eks. asylsøker/ asylsøkere/asylsøkerne) og skrivefeil (f.eks. særskriving).

Temaet islam/muslim, som inneholder alle varianter av disse to ordene, er nevnt desidert mest (77 670 medieoppslag). Ordet hijab er nevnt over 14 000

ganger i norske medier, blant annet som følge av debatten rundt bruken av hijab i politiet. Somalisk innvandring/innvandrere er omtalt langt mer enn polsk innvandring/innvandrere, til tross for at tall fra SSB viser at polakker utgjør den største innvandrergruppen i Norge. Somaliske innvandrere utgjør den femte største gruppen, men får mer omtale enn polske, irakiske og pakistanske innvandrere.

Søkene er kvantitative, og hvert medieoppslag er ikke gjennomgått manuelt. Tallene er derfor ikke uttømmende, og kan også inneholde feiltreff. De brede tallene gir likevel et overordnet bilde av den totale samfunnsdebatten.

Mest omtalte tema om innvandring/integrering i 2009

Tema	Antall medieoppslag
Islam/muslim	77670
Innvandring	43076
Flyktinger	30926
Asylsøkere	25631
Diskriminering/rasisme	20747
Minoriteter	16890
Integrering	16730
Hijab	14293
Mangfold	5237
Kjønnslemlestelse	4571
Tvangsekteskap	3315
Norsk kunnskap/norsk opplæring	2225
Arbeidsinnvandring	1390

Innvandrergrupper etter landbakgrunn	Antall medieoppslag
Somalisk innvandring/innvandrere	6275
Pakistansk innvandring/innvandrere	2674
Irakisk innvandring/innvandrere	2219
Polsk innvandring/innvandrere	1876

Tabellen viser at det har vært stor oppmerksomhet rundt temaer som berører innvandring og integrering i mediene i 2009.

Vidar Falkenberg, medieanalytiker og Kristina Nilsen, analysesjef
Retriever Norge AS
Desember 2009

Innvandring og integrering er så hyppig omtalt at tallene kan sammenlignes med de største mediasakene i 2009. Statsminister Jens Stoltenberg var Norges mest omtalte person i 2009. Han ble omtalt eller nevnt i rundt 80 000 medieoppslag – altså omtrent like mange ganger som mediene har fokusert på islam eller muslimer. Den aller største mediasaken i 2009 var svineinfluensaen – det finnes ingen konkret nyhetssak som fikk mer mediedekning. I samme periode og i samme kildegrunnlag, ble islam/muslimer omtalt 77 670 ganger, mens svineinfluensaen ble omtalt i rundt 74 000 oppslag. Selv om det er vanskelig å sammenligne så ulike nyhetssaker og temaer som statsministeren, svineinfluensaen og islam, viser disse tallene at saker som omhandler innvandring og integrering, og særlig islam/muslimer, er svært aktuelt i mediebildet.

Mest omtalte saker i norske medier i 2009

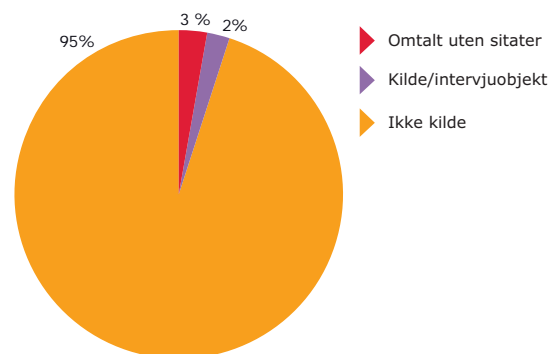
Tema	Antall medieoppslag i 2009
Jens Stoltenberg	80 000
Islam/muslim	77 670
Svineinfluensaen	74 087
Klimakonferansen i København	32 574
De to drapsdømte nordmennene i Kongo	17 791
Nobels fredspris til Obama	16 279
Havariet av Full City/oljesøl	9 987

2. DYBDEANALYSE

Videre følger en kvalitativ analyse av mediedekningen av innvandrere. I denne delen består kildegrunnlaget av åtte papiraviser (VG, Aftenposten, Dagbladet, Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad, Nordlys, Dagens Næringsliv og Klassekampen). Til sammen er ti utgaver av hver avis analysert (se side 45 om kildegrunnlag og metode for nærmere forklaring).

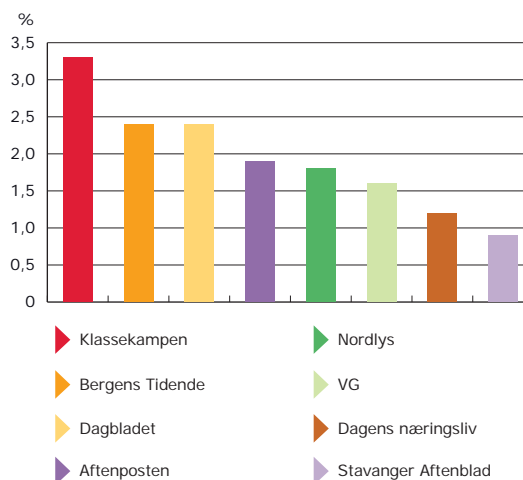
Skal vi tro norske medier, så finnes det forsvinnende få innvandrere i Norge. Tendensen er klar – innvandrere snakker bare i to prosent av artiklene i noen av landets største papiraviser. Spørsmålet er om dette speiler virkeligheten. Tall fra SSB viser at personer som enten selv har innvandret til Norge eller er født i Norge med innvandrerforeldre, utgjør 10,6 prosent av befolkningen. Personer med innvandrerbakgrunn er altså vesentlig dårligere representert i mediebildet enn de faktisk er i befolkningen.

Sjeldne stemmer i offentligheten

Personer med innvandrerbakgrunn blir brukt som kilder eller intervjuobjekter i to prosent av artiklene i åtte av Norges største papiraviser.

Flest innvandrere i Klassekampen

Klassekampen har høyest andel kilder med innvandrerbakgrunn, Stavanger Aftenblad har lavest.

Til sammenligning er innvandrere omtrent like underrepresenterte som kvinner er i norske medier. Til tross for at kvinner utgjør rundt halvparten av befolkningen, kommer de langt sjeldnere til orde i norske medier enn menn. For eksempel viser en undersøkelse utarbeidet av Retriever sommeren 2009 at kun 25 prosent av innsendt stoff (leserinnelegg og kronikker) i åtte av Norges største papiraviser var forfattet av kvinner. I en annen undersøkelse i 1999 fant professor Sigurd Allern at 19 prosent av hovedkildene i riks- og regionavisene er kvinner (andelen økte til 27 prosent ved store saker).

Islam og muslim ble omtalt dobbelt så mange ganger som Klimatoppmøtet i København.

Retriever

Ett funn bidrar imidlertid til å jevne ut det skjeve bildet noe: Personer med innvandrerbakgrunn er kilder i 62 prosent av de 284 artiklene som har innvandring eller integrering som hovedtema. Dette betyr at personer med innvandrerbakgrunn i langt større grad enn ellers kommer til orde i saker som angår dem selv som gruppe. Her må det imidlertid presiseres at det ikke nødvendigvis er positivt at innvandrere kun er kilder i artikler som omhandler innvandring og integrering.

Mange av de som intervjues i norske medier, opptre i kraft av sin rolle, for eksempel politikere, bedrifts-eiere og toppledere. I slike grupper er innvandrere underrepresentert, noe som dermed påvirker representasjonen i mediene. Til gjengjeld finnes det mange personer med innvandrerbakgrunn innenfor sport, og spesielt fotball – og dette er et område som blir grundig belyst i norske medier. De tre prosentene der personer med innvandrerbakgrunn er omtalt uten å være intervjuet, dreier seg i stor grad om fotballspillere. En rekke personer med innvandrerbakgrunn som spiller på norske fotballag nevnes i sportsjournalistikken, og i et flertall av disse medieoppslagene kommer ikke spillerne til orde fordi det ikke faller seg naturlig innenfor sjangeren (dette gjelder også spillere uten innvandrerbakgrunn). Til tross for at fotballspillere med innvandrerbakgrunn ikke kommer til orde like ofte som de omtales, bidrar de til å synliggjøre minoriteter på et temaområde mange lesere har stor interesse for.

MEDIAS PRIORITETRINGER: I 2009 ble «islam/muslim» omtalt 77 670 ganger i norske medier, mens klimakonferansen i København ble omtalt 32 574 ganger.

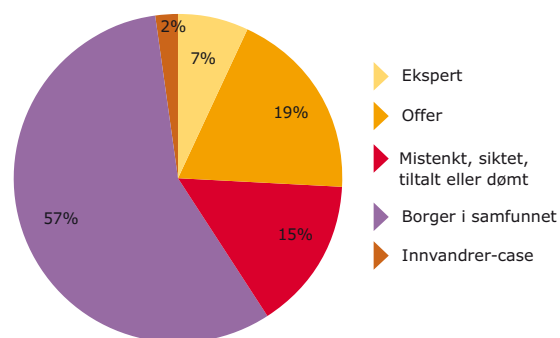

USYNLIGE I MEDIA: Personer med innvandrerbakgrunn kommer sjeldent til orde i norske papiraviser, men uttaler seg om alle slags saker når de først gjør det. Foto: Scanpix

3. ROLLE I OMTALE/INTERVJUSITUASJON

- } I fem prosent av artiklene i datamaterialet er personer med innvandrerbakgrunn enten intervjuet eller omtalt. I over halvparten av disse artiklene framstilles de som «vanlige» borgere i samfunnet. Dette er alt fra politikere som har synspunkter på en sak til bedriftseiere som mener noe om det de jobber med.
- } I 19 prosent av artiklene framstilles personer med innvandrerbakgrunn som ofre, mens 15 prosent av artiklene framstiller personer med slik bakgrunn som involvert i kriminell aktivitet (mistenkt, siktet, tiltalt eller dømt).
- } I syv prosent av artiklene blir personer med innvandrerbakgrunn gitt en «ekspert»-rolle. Dette er for eksempel finansanalytikere som uttaler seg om prognoser eller forskere som forteller om sine funn.
- } I to prosent av artiklene har personene som intervjues, en «case»-rolle. Det vil si at de uttaler seg om noe som gjelder innvandrere som gruppe, og at de er spurt nettopp fordi de har en slik bakgrunn selv.

Hvilken rolle har innvandrerne i media?

Selv om personer med innvandrerbakgrunn kommer sjeldent til orde i norske papiraviser, uttaler de seg om alle slags saker når de først gjør det – på lik linje med befolkningen for øvrig. I denne analysen har vi kalt den vanligste rollen «borger i samfunnet». Her finner vi for eksempel politikere, bedriftseiere, medarbeidere på arbeidsplasser og skoleelever med innvandrerbakgrunn, som uttaler seg om saker de er involvert i eller har meninger om. I syv prosent av artiklene blir personer med innvandrerbakgrunn gitt

en «ekspert»-rolle, ved at de framstilles som eksperter på sitt felt. Dette er også en type saker der intervjuobjektene opptrer som «borgere i samfunnet», men med en klarere rolle ved at de gis legitimitet gjennom sin faglige bakgrunn.

I 19 prosent av artiklene framstilles personer med innvandrerbakgrunn som ofre. Dette handler imidlertid oftest om innvandrergrupper, og ikke enkeltpersoner. For eksempel finnes det flere artikler som dreier seg om at mindreårige asylsøkere blir blutsatt for menneskehandel eller at arbeidsinnvandrere fra Polen utsettes for sosial dumping. Det finnes imidlertid også eksempler på at enkeltpersoner framstilles som ofre, gjerne der avisene setter fokus på asylsaker. Et eksempel er det Bergens Tidende kaller «Simon-saka». Niårningen Simon Fkadu og faren hans ble utvist fra Norge etter å ha bodd i Florø i halvannet år, og endte etter hvert i kirkeasyl. Historien deres er gjengitt i flere aviser i det datamaterialet som ligger til grunn for denne analysen.

I 15 prosent av artiklene er personer med innvandrerbakgrunn omtalt fordi de er involvert i kriminell aktivitet. Her er bildet motsatt – det er for det meste enkeltpersoner og ikke innvandrergrupper som omtales. De aller fleste av disse artiklene handler

KRIMFOKUS: I 15 prosent av artiklene blir personer med innvandrerbakgrunn fremstilt som involvert i kriminell aktivitet. Faksimiler fra VG 27. og 31. juli 2009.

om enkeltsaker der en person med innvandrerbakgrunn er mistenkt, siktet, tiltalt eller dømt. Det finnes imidlertid unntak der det snakkes om grupper og ikke enkeltpersoner. For eksempel finnes det artikler der Politiets sikkerhetstjeneste hevder at ekstreme islamister er en terrorrisiko for Norge, og andre artikler som melder at nesten 500 asylsøkere er blitt tatt i narkotikasaker i Oslo på et halvt år.

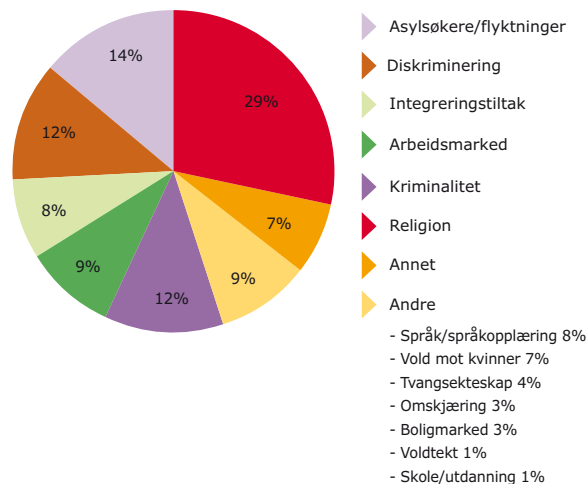
4. RELIGION MEST OMTALT

Innvandring og integrering omtales jevnt gjennom hele 2009. I datamaterialet finnes det både artikler hvor innvandring og integrering nevnes perifert, og artikler hvor aspekter innen området er hovedtema. I det totale datamaterialet har tre prosent av artiklene innvandring og integrering som hovedtema. I tillegg finnes det nesten like mange artikler som handler om andre samfunnstemaer, men som også nevner innvandring og integrering. Til sammen utgjør dette rundt seks prosent av det totale antall artikler. Totalt består datamaterialet av 9 811 artikler, og 536 av dem handler altså om innvandring og interering.

Her er det imidlertid verdt å nevne at avisene inneholder en rekke artikler om hendelsesnyheter, sport og kjendisstoff. At den samlede mengden artikler som omhandler eller nevner innvandring og integrering, faktisk utgjør nærmere seks prosent av mediebildet betyr at dette har stor synlighet. Det underbygger de kvantitative søkene – innvandring og integrering er et tema som får betydelig omtale og skaper debatt i norsk offentlighet.

Artiklene er klassifisert i temaer innenfor innvandring og integrering. Temaene inkluderer generelle emner som «religion» og «diskriminering» og mer spesifiserte emner som «tvangsekteskap» og «integreringstiltak». I påfølgende del av analysen omtales tematiseringen i forbindelse med hvorvidt artiklene har problem- eller ressursfokus, og hvorvidt det dreier seg om redaksjonelt stoff eller leserinnlegg.

Disse temaene debatteres

I de artiklene der innvandring og integrering er hovedtema, er religion omtalt mest. Omtalen er imidlertid også spredt over mange andre temaer.

Et flertall av artiklene handler om de brede emnene «religion», «asylsøkere/flyktninger», «diskriminering» og «kriminalitet». At flere av kategoriene er negativt ladede, stemmer overens med den høye andelen problemfokus i datamaterialet. Her er det verdt å nevne at det ikke er avhengighet mellom tema og fokus: vurdering av tema skjer uavhengig av andre variabler.

Fordi kildematerialet inkluderer data fordelt over hele 2009, er det få enkeltstående emner som

SYMBOLSAKER: I 2009 utgjorde hijabdebatten og utspillet om «snikislamisering» en stor del av medieomtalen som gjaldt integrering.

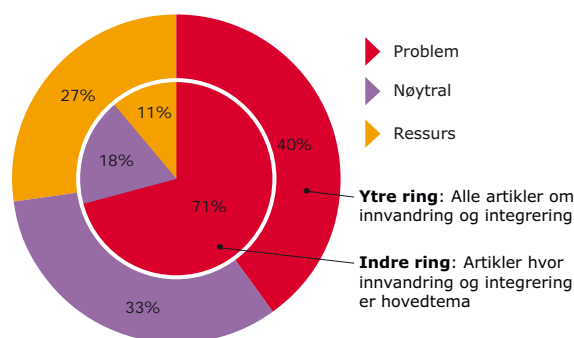
PROBLEMFOKUS: Artikler der innvandring og integrering er hovedtema har større problemfokus enn artikler der temaet nevnes perifert. Det er størst problemfokus i omtale av diskriminering, kriminalitet og religion.

utmerker seg. Utspillet om «snikislamisering» og hijabdebatten utgjorde imidlertid en stor del av omtalen i første kvartal, men forekommer også senere på året. Det settes fokus på hijab i flere saker, som bruk av hijab i politiet, i skolen eller som del av en arbeidsuniform, i tillegg til i sammenhenger hvor diskriminering, likestilling og undertrykking diskuteres. Mye av debatten rundt religionsspørsmål og diskriminering er politiske utspill hvor det partipolitiske står mer sentralt enn innvandring og integrering generelt. Det gjelder ikke minst artiklene der Politiets sikkerhetstjeneste hevder at ekstrem islamisme er en trussel mot det norske samfunnet.

5. PROBLEM ELLER RESSURS?

Hver artikkel er vurdert ut fra om den har problemfokus, ressursfokus eller om den er nøytral. Figuren til høyre viser en tydelig tendens – artikler med hovedfokus på innvandring og integrering har et større problemfokus enn artikler hvor dette nevnes perifert. Det er størst problemfokus i omtale av diskriminering, kriminalitet og religion. Som nevnt tidligere samsvarer problemfokuset med en tematisering hvor emner med negative konnotasjoner er i flertall: kriminalitet, diskriminering, tvangsekteskap, vold mot kvinner. Emnet religion er i utgangspunktet nøytralt, men har en klar overvekt av artikler med problemfokus. De aller fleste artiklene handler om islam og fremfor alt uttalelser om «snikislamisering», «ekstrem islamisme» og bruk av hijab i arbeidslivet.

Fokus i artiklene

Det er langt større problemfokus i artikler der innvandring og integrering er hovedtema, enn i artikler der temaet nevnes perifert.

Det er høyest andel ressursfokus i artikler om integreringstiltak, arbeidsmarked og diverse andre emner, men selv i disse kategoriene er problemfokuset større enn ressursfokuset. Flest artikler med ressursfokus finnes i omtale hvor innvandring og integrering ikke er det sentrale, for eksempel der personer med innvandrerbakgrunn opptre uten at bakgrunnen deres spiller noen rolle for sammenhengen.

At en artikkel har problemfokus, er ikke ensbetydende med at den representerer en negativ innstilling til innvandring og integrering. Når en person med innvandrerbakgrunn skriver en kronikk om hvor vanskelig det er å kombinere religionsutøvelse med å være en del av det norske samfunnet, er artikkelens innhold problemfokuset, selv om utgangspunktet

PERSONFOKUS: Når stortingsrepresentant Hadia Tajik snakker om politiske saker, er ikke hennes innvandrerbakgrunn noe tema, men i portrettintervjuer forteller hun om hva slags erfaringer hun har gjort seg som innvandrer i Norge.

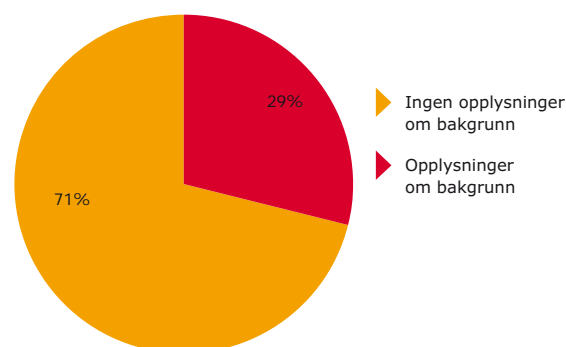
tet er å skape forståelse. I denne kronikken forteller skribenten at hun har møtt holdninger som får henne til å føle seg som en annenrangs borger fordi hun tilhører en minoritet, og spør «får jeg ikke lov til å være norsk?»

Oppsummert er det dermed slik at selv om artikler med ressursfokus, problemfokus og nøytralt fokus tilsynelatende har en jevn fordeling, dominerer problemfokuset i de artiklene som omtaler spesifikke aspekter som religion, kriminalitet og diskriminering. Dette veies delvis opp av at personer med innvandrerbakgrunn opptrer i helt andre sammenhenger, der det ikke er problemfokus.

6. ETNISK BAKGRUNN I KRIMSAKER

I rundt 29 prosent av artiklene der personer med innvandrerbakgrunn intervjues, gis det opplysninger om bakgrunnen til personene. Dette skjer enten ved at den formelle statusen til personen forklares (at vedkommende er asylsøker, arbeidsinnvandrer eller har en annen type status), eller ved at det opplyses om hvilket land vedkommende kommer fra eller hva slags etnisk tilhørighet vedkommende har.

Opplysninger om intervjuobjektets bakgrunn

Begrepet innvandrerbakgrunn er vidt definert i denne analysen, ettersom datamaterialet er samlet inn både på bakgrunn av hvem mediene selv framstiller slik, og hvem en må regne med at folk flest oppfatter som dette. Alle artikler der noen betegnes som innvandrere, asylsøkere, flyktninger osv. er inkludert. Det er også artikler der personen som intervjues har et navn som åpenbart ikke er norsk.

Når personer med innvandrerbakgrunn uttaler seg som «borgere i samfunnet» eller eksperter, er det kun unntaksvis at det framkommer hva slags

bakgrunn de har. Felles for disse artiklene er at det handler om helt andre ting enn innvandring eller integrering, og at det er mer eller mindre tilfeldig at personen som intervjues, har innvandrerbakgrunn. Da nevnes det svært sjelden hvilket land de opprinnelig kommer fra og om de kom til Norge som asylsøkere, arbeidsinnvandrere eller med en annen status. Ett eksempel er intervjuer med politiker Hadia Tajik. Når hun snakker om politiske saker, er ikke hennes innvandrerbakgrunn noe tema overhodet, men når hun intervjues om mer personlige ting, for eksempel i portrettintervjuer, forteller hun om bakgrunnen sin og hva slags erfaringer hun har gjort seg som innvandrer i Norge.

I artikler der personer med innvandrerbakgrunn framstilles som involvert i kriminell aktivitet, knyttes de oftere til bakgrunnen sin. Dette skjer for eksempel med formuleringer som «tre latviske menn er dømt til fengsel» eller «den 17 år gamle asylsøkeren er dømt til å betale 1500 kroner i bot». Det finnes også en rekke eksempler på at personens bakgrunn nevnes når vedkommende ikke har innvandrerbakgrunn, for eksempel med formuleringer som «nordlendingen kjørte i 100 kilometer i timen i en 40-sone» eller «Stavanger-mannen er en kjenning av politiet». I mange tilfeller gis det imidlertid nesten ingen informasjon om personen, bare om hendelsene, for eksempel med formuleringer som «en kvinne i førtiårene er varetektsfengslet». I disse tilfellene får ikke leseren vite om den aktuelle personen har innvandrerbakgrunn eller ikke. Utfra datamaterialet i denne analysen er det derfor vanskelig å vite om avisene *alltid* nevner at det dreier seg om en person med innvandrerbakgrunn når de kjenner til at dette er tilfelle, eller om det kun skjer unntaksvis.

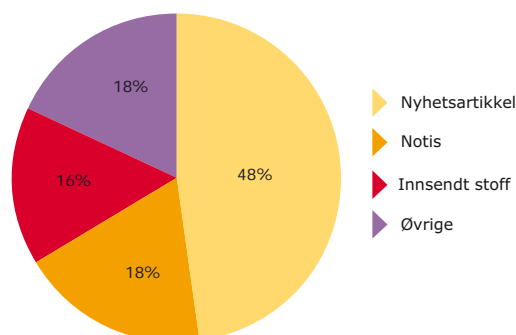
Også når personer med innvandrerbakgrunn framstilles som ofre, knyttes de til bakgrunnen sin oftere enn ellers. Her er det imidlertid som regel snakk om grupper i befolkningen, og ikke enkeltpersoner. Ett eksempel er debatten om kriminalisering av sex-kjøp, der nigerianske kvinner ofte framstilles som ofre for menneskehandel. Et annet eksempel er ytringer om mindreårige asylsøkeres manglende vern i det norske samfunnet.

7. PROBLEMFOKUSERTE LESERINNLEGG

Diagrammet under viser hvordan omtalen av innvandring og integrering fordeler seg på sjanger. Nesten halvparten av artiklene er nyhetsartikler, etterfulgt av notiser og innsendt stoff. Overordnet er fordelingen på sjanger relativt lik for hver avis, men det finnes noen unntak. Dagbladet og Stavanger Aftenblad har en høyere andel reportasjer samt leder- og kommentarartikler som omhandler eller nevner innvandring og integrering enn de øvrige avisene. Til gjengjeld har de færre nyhetsartikler

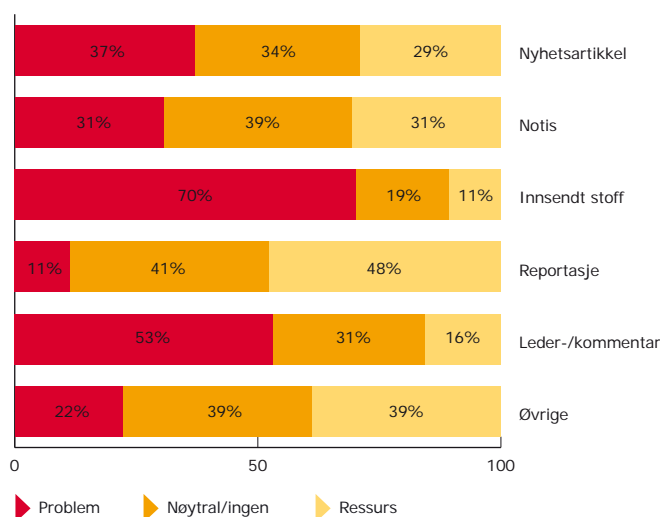
om dette. Nordlys og Dagens Næringsliv er blant avisene som har lavest andel artikler om innvandring og integrering totalt sett. I disse to avisene er det samtidig en relativt høy andel notiser om dette.

Sjangerfordeling

Artiklenes problem- eller ressursfokus og fordelingen på sjanger henger også sammen med tema. Fordi antallet artikler blir lavt, kan det være vanskelig å generalisere på et detaljert nivå om for eksempel problemfokusede artikler om kriminalitet, men det synes å være en tendens at lengre artikler og reportasjer oftere har et ressursfokus. Samtidig er det i disse artiklene personer med innvandrerbakgrunn oftest blir brukt som kilde. Ett eksempel her er en reportasje om kvinner med innvandrerbakgrunn som møtes til ulike aktiviteter for å bygge nettverk. Her kommer spesielt én innvandrerinne til orde med sine synspunkter, og hun fremstilles som en ressurs for det norske samfunnet.

Problemfokuserte leserinnlegg

Reportasjer og lengre nyhetsartikler presenterer flere sider av samme sak og er ofte nøytrale eller med ressursfokus.

Det innsendte stoffet handler i hovedsak om diskriminering og religion, og domineres av problemfokusede artikler. Her finnes en rekke leserinnlegg

«**I artikler der personer med innvandrerbakgrunn framstilles som involverte i kriminell aktivitet, knyttes de oftere til bakgrunnen sin**».

Retriever

NEGATIVE: Kronikker og leserbrev handler i hovedsak om innvandring og integrering, og er ofte problemfokuserete.

og kronikker med til dels harde utfall mot innvandringsgrupper, og da spesielt muslimer. I et leserinnlegg med overskriften «Politiet muslimifiseres», som er et innlegg i hijabdebatten, skriver avsenderen følgende: «De som ønsker å søke opptak i norsk politi bør respektere norsk kultur og leveste. Hvis ikke får de returnere til land der hijab brukes». Her er det verdt å presisere at leserinnlegg i sin form selsvagt skiller seg fra det redaksjonelle stoffet ved at de ikke forventes å være balanserte. Sjangeren åpner for at kun én side av en sak presenteres, i motsetning til redaksjonelt stoff som ofte søker å

balansere synspunkter. Ut fra datamaterialet er det imidlertid ikke mulig å si om problemfokuset i leserinnleggene er representativt for mengden innsendt materiale eller om det er et utslag av redaksjonell prioritering.

Retriever er Nordens ledende leverandør av nyhetsovervåking, verktøy for redaksjonell research og medieanalyse. Selskapet er heleid av NTB og svenske TT.

Kildegrunnlag og metode

- } Denne medieanalysen tar utgangspunkt i den norske mediedekningen av personer med innvandrerbakgrunn, samt temaene innvandring og integrering. Analysen er utført på oppdrag fra IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet), og består av én kvantitativ del og én kvalitativ del.
- } For å komme fram til de kvantitative tallene som viser antall medieoppslag i en større sammenheng, er det søkt i alle Retrievers redaksjonelle arkivkilder. Dette inkluderer rundt 80 papirkilder, som inkluderer både riksaviser, nisjeaviser, regionaviser, lokalaviser, magasiner og tidsskrift, alle landets nettaviser samt utvalgte etermedier. Her er det søkt med boolske operatører.
- } I den kvalitative delen består kildegrunnlaget av åtte papiraviser (VG, Aftenposten, Dagbladet, Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad, Nordlys, Dagens Næringsliv og Klassekampen). Ti utgaver av hver avis i løpet av 2009 er analysert.
- } Hver enkelt artikkel i hver utgave er analysert – både reportasjer, nyhetsartikler, forsidehenvisninger, notiser osv. Unntaket er børsresultater og sportsresultater gjengitt som rene lister, kolofoner, programoversikter for fjernsyn og radio osv.
- } Følgende utgaver er analysert for hver av avisene: mandag 5. januar, tirsdag 10. februar, onsdag 18. mars, torsdag 28. mai, fredag 5. juni, lørdag 11. juli, mandag 17. august, tirsdag 22. september, onsdag 7. oktober og torsdag 19. november. Det er valgt helt tilfeldige dager i løpet av året, med størst mulig spredning på både ukedager og tidspunkt i løpet av måneden. Ingen søndager er valgt, ettersom ikke alle papiravisene har søndagsutgaver. Modellen er tidligere brukt av Sigurd Allern i boka «Nyhetsverdier».
- } Datamaterialet i den kvalitative delen er vurdert og kodet innenfor en rekke deskriptive variabler. Alle variablene er ikke omtalt i analysen – kun funn som anses som relevante er presentert. Funnene er krysskoblet og deretter presentert i grafiske framstillinger med forklaringer og eksempler.
- } I den kvalitative delen er begrepet «innvandrerbakgrunn» vidt definert, ettersom datamaterialet er samlet inn både på bakgrunn av hvem mediene selv framstiller slik, og hvem en må regne med at folk flest oppfatter som dette. Alle medieoppslag der ord som innvandrer, asylsøker, flyktning, utlending osv. er nevnt, har blitt inkludert. I tillegg er medieoppslag der personen som intervjues har et navn som åpenbart ikke er norsk, blitt inkludert. (Personer fra andre land i Norden er ikke inkludert.) Dette er gjort fordi analysen skal avdekke hvordan personer med innvandrerbakgrunn faktisk kommer til orde i norske papiraviser, og hvordan de framstilles.
- } Komplette kildelister for de kvantitative søkene, oversikt over datamaterialet og kodelister kan fremvises på forespørsel.

Litteratur

- Allern, Sigurd, red. (2001): *Nyhetsverdier. Om markedsorientering og journalistikk i ti norske aviser*. IJ-forlaget.
- Allern, Sigurd, red.: «Pressens verdier». Bilag til Journalisten, 08.10.1999.
- Daugstad, G. (red.) (2009): *Innvandring og innvandrere 2008. Statistiske analyser 2009/103*. Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå
- Nilsen, Kristina (2009): *Undersøkelse av norske papiraviser: Leserinnlegg av kvinner og menn*. Retriever Norge.